

تقسیمات محاکم

رای دیوان عالی تمیز برابرام

در مورد ترتیب اثر ندادن بشهادت مخالف شهود ورد درخواست تجدید رسیدگی های محلی

و احوال اختلاف آمیز محلی تشخیص نمیگردد بنا بر مراتب مزبوره بنظر محکمه استیناف قضیه مشمول مرور زمان است و باینجهت حکم مستأنف عنه فسخ و طبق ماده ۳ قانون مرور زمان غیر منقول مصوب بهمن ۱۳۰۶ قرار منع تعقیب دعوی از جهت حصول مرور زمان صادر میگردد .

محکوم علیه تمیز داده - دیوان عالی تمیز شعبه (۳) در حکم شماره ۶۹۰۴۴۶۳۱۴ بنا بر بیخ ۱۱۶۱۱۶۱۱۶ چنین رأی داده است :

(اعتراضات مستدعی تمیز بخلاصه اینکه محکمه استیناف مجدداً بتحقیقات محلی برای اثبات عدم حصول مرور زمان اقدام نموده و تحقیقات مزبوره توسط محکمه بدوی بعمل نیامده و سلب اعتبار و اثر از شهادت جمعی که در مرحله بدایت شهادت داده اند شده است و قرار تحقیقات بمدعی العموم ابلاغ نگردیده هیچیک وارد نیست زیرا قرار رد تقاضی وکیل اداره اوقاف بر تجدید تحقیقات محلی بعد از انجام تحقیقاتی که در محل باحضور وکیل مزبور بعمل آمده آنهم در هنگام شروع محکمه استیناف بر رسیدگی طبق مادین ۴۸ و ۱۲۵ قانون آزمایش است و انجام تحقیقات محلی بوسیله عضو استیناف مطابق دستور تبصره ماده ۳۰۳ قانون فوق الذکر بوده و عدم ترتیب اثر بر شهادت اشخاصیکه در مرحله بدوی شهادت داده اند باماده ۱۳۱۹ قانون مدنی موافقت دارد و عدم ابلاغ قرار تحقیقات بمدعی العموم مخالف قانون و مقررات نیست بنا بر این قرار مورد استدعای خالی از اشکال مستلزم نقض و باثفاق آراء مبرم است .)

بموجب ماده ۱۲۵ قانون آزمایش - تعیین صحت و اعتبار تحقیقات محلی منوط بنظر محکمه است . .
بموجب ماده ۳۱۹ : قانون مدنی - در صورتیکه شاهد از شهادت خود رجوع کند یا معلوم شود برخلاف حقیقت شهادت داده بشهادت او ترتیب اثر داده نمیشود .

اداره اوقاف بدرخواست ثبت ملکیت بعنوان وقتیت اعتراض کرده - دادگاه بدایت مدعی علیه را غیاباً محکوم کرده دادگاه استیناف پس از رسیدگی چنین رأی داده است (از مجموع اظهارات شهود استنادیه مستأنف که از طرف محکمه بشرح هیجده ورقه صورت مجلس از آنها تحقیق شده تصرفات مالکانه مستأنف و ایادی سابقه بر او که مالکیت خود را مستند بانقال از آنها مینماید در مدت زائد بر چهل سال شمسی تا تاریخ اقامه دعوی از طرف اوقاف استفاده و احراز میگردد - و هر چند در مرحله بدوی عده شهادت داده اند که مستأنف و پدر مرحومش روضه خوانی بابت همین ملک که موقوفه است مینموده و اظهارات این شهود دلیل تصرف وقف در زمان متأخر از طرف اوقاف در محکمه بدوی قرار داده شده لیکن چون بعضی از این شهود طبق دلالت اوراق موجوده در پرونده از شهادت خود عدول نموده اند و عنوان روضه خوانی مستأنف و پدرش بر فرض تحقق دلیل اینکه بابت این ملک بوده و اینکه مورد نزاع در تصرف وقف باشد نیست و اظهارات شهودیکه روضه خوانی بابت همین ملک موقوفه بوده باملاحظه معاد شهادت شهود استنادیه مستأنف بر تصرف مالکانه کافی برای اثبات تصرف وقف در زمان متأخر بادر نظر گرفتن اوضاع

رای دیوان عالی تمیز بر نقض

در مورد عقد انقطاعی و لزوم اطلاع بزین در صورت بذل مدت

پس از رسیدگی در حکم شماره ۲۴۶۶ و ۱۴۴۷۴۰ بتاريخ ۱۳۱۱/۱۶ چنین رأی داده است:

(هر چند ممکن است از جهت عدم اثبات بذل مدت از طرف مدعی علیه بتوان حکم باستحقاق مدعیه نسبت بنفقه نمود لیکن محکمه از این جهت حکم باستحقاق مشارالیه نکرده و استدلال محکمه باینکه اطلاع دادن منقطعه از بذل مدت لازم است و شهادت بکنفر برای احراز اطلاع مستأنف علیها از بذل مدت عقداً انقطاعی کافی بنظر نمیرسد موجه و مستند بدلیل قانونی نیست و بر فرض که اطلاع دادن بمنقطعه لازم باشد این مطلب ملازمه باین اثر بودن بذل مدت و بقاء عقد انقطاع ندارد علیهذا حکم مورد شکایت تمیزی بموجب ماده ۳۴۰ اصول محاکمات اصلاحی نقض میشود)

زنی بمدعی به مبلغی بر شوهر انقطاعی در دادگاه بدایت اقامه دعوی کرده و منتهی بمحکومیت شوهر گردیده ولی دادگاه استیناف پس از رسیدگی چنین رأی داده است (هر چند بذل مدت در انقطاع احتیاج بشاهد و اجراء صیغه طلاق ندارد لیکن اطلاع دادن بزین از بذل مدت لازم و ضروری است که بدانند از قید انقطاع خارج و آزاد شده تا بتوانند در عقد دیگری درآید و ادعای بذل مدت و ارسال بذل نامه بطوریکه واسطه در محضر محکمه بیان نموده و اظهار داشته در موقع ایصال بذل نامه مستأنف علیها باو فحاشی کرده است مجروح و شهادت او باین کیفیت تنهائی برای احراز اطلاع مستأنف علیها از بذل مدت عقد انقطاعی کافی بنظر نمیرسد علیهذا حکم مستأنف عنه بمحکومیت مستأنف تأیید میشود) - محکوم علیه تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۴)

رای دیوان عالی تمیز بر نقض

راجع به رد عرضحال استیناف از رای محکمه بدوی در مورد دیکه دعوی بصلح انجام شده

(۴) پس از رسیدگی در حکم شماره ۱۴۴۹۹ و ۲۴۸۴۱ بتاريخ ۱۳۱۱/۱۶ چنین رأی داده است:

(چون محکمه ابتدائی پس از رسیدگی صلح واقع مابین و کلاء دو طرف دعوی را محرر و قاطع دعوی دانسته و رأی بختامه یافتن دعوی بصلح و اجراء مفاد آن در حق طرفین داده و رأی مزبور اگر حکم نباشد فراسقوط دعوی محسوب است که مطابق ماده ۸ قانون تسریع محاکمات قابل استیناف است بنا براین فرار رد عرضحال استینافی صحیح نبوده و باتفاق آراء بموجب شق ۳ ماده ۳۴۰ اصول محاکمات اصلاحی نقض میشود)

بموجب ماده (۸) قانون تسریع - قرار اسقاط دعوی پیش از صدور حکم قابل استیناف و تمیز است - کسی در دادگاه بدایت اقامه دعوی بر کسی نموده و در جریان رسیدگی چون اسر بصلح انجام شده بوده دادگاه رأی بوقوع صلح صادر میکند مدعی علیه از رأی مزبور استیناف خواسته - دادگاه استیناف چنین رأی داده : * مسلم است که محکمه ابتدائی گزارش صلحی صادر نموده که گزارش مزبور حکم نبوده و از قرار های قابل استیناف هم نمیباشد بنا بر این عرضحال استینافی غیر قابل قبول تلقی و فرار رد عرضحال مزبور اعلام می شود * محکوم علیه تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه